

1753.

1. Hyzer, Georg Henr. Ord. jur. prodecanus: Joannis Ludovici Heonii . . . solennia inauguratio indicit praemissa brevi commentatione: De Langobardorum in aepiscopio Germaniarum marchallio.
2. Böckmannus, Wendige Christophorus Carolus: De exspectativis feudatibus eorumque collisione.
3. Böckmerus, Georgius Ludovicus: Origines praecipuarum jurium archiepiscopi et S. R. I. Electoris Coloniensis.
4. Böckmer, Georgius Ludovicus, Ord. jur. Decanus: Augusti Eugenii Bernardi Francisci Bodife . . . solennia inauguratio indicit. praemissa observatione: De archiepiscopis Coloniensibus archicancellariis per Germaniam sub Ottone M.
5. Böckmer, Georgius Ludovicus, Ord. jur. Decanus: Theodori Christiani Clement . . . Dissertationem solemnem indicit

praemissa observatione : de successione collateralem
olim negata in feudis ecclesiasticis

6. Bochnerus, Georgius Ludovicus, Vid. juris Decanus : de Frederici
Augusti Dalkii et Rudgeri Nicolai Stuteri solennis inaugu- 12.
guralia iudicet praemissa observatione : de feudo Campa-
nensi ungu Glucken-Lohn. 2 Exempl

7. Bochnerus, Georgius Ludovicus : de jure mercedis officium 13.
in concursu creditum

8. Bochnerus, G. Ludovicus, Vid. juris Dec. . . . prodecanus :
Georgii Gustavus Lindheimeri, Benjaminus Semmereri, Cospa- 14.
ris Conradus Staudingeri . . . solennis inauguralia iudicet
at, praemissa observatione : de legatio ex fideicom-
missis praestantis.

9. Bochnerus, Georgius Ludovicus : de jure principis
libertatem commerciorum restringendi in utili- 15.
tatem creditum.

10. Brönnemann, Aug. Rud. Len. 2 de sponsae parte
sponsis

11. Clermont, Theodorus Christianus: De legibus privatis in Germania observandis
12. Dathius, Georg Fridric Augustus: De feodalitate vulgaris: quicquid est in territorio, praesumitur etiam esse de territorio
13. Fuellerhagen, Francus Henricus: De habitu status integritatis et statum familiae in re tutelari spectato.
14. Gebauer, Georgius Christianus, Ord. juris Decanus: Augusti Rudolphi Tessiae Brunemanni solemniter inaugurata indicat. Simul nonnulla: De aetate apud Germanos potestate et Testi. Roman. Epist. Commentator.
15. Gebauer, Georgius Christianus, Ord. juris Decanus: Franci Henrici Fuellerhagen et Francus Pundschel solemniter inaugurata indicat. Simul nonnulla

de regio apud Germanos successione ad Taciti
German. Cap. 7. commentatus.

16. Febeuer, Georgius Christianus, Ord. jur. Decanus: et
Andree Rudolphi de Raudobz solenniter inaugurata
iuribus. Simul nonnulla: de regio apud Germanos
nomine ad Taciti German. Cap. 7. commentatus.

17. Kern, Joannes Ludovicus: de juribus et praerog
tivis S. R. I. mareschallorum hereditariorum
comitum in Pappenheim.

18. Koelerus, Dr. iurid: praelectionum . . . iudicia
praemissa historia correlata archicancellariatus
S. R. I. per Helium post interregnum magnum
Germaniae continuati usque ad Imp. Rodolphi V. sty
ex authenticis documentis hactenus ineditis
probatas.

Pa. 3. num. 1^e
1753, 1 1

18

ORDINIS IVRIDICI
H. T. PRODECANVS
GEORG. HENR. AYRER D.
VIRI PRAENOBILISSIMI
IOANNIS LVDOVICI KERNII
PAPPENHEIMENSIS
SOLENNIA INAVGVRALIA
INDICIT
PRAEMISSA BREVI COMMENTATIONE
DE
LANGOBARDORVM MARPAHIS
GERMANORVM MARESCHALLO.

P. 113.

GOTTINGAE,
TYP. IO. CHRIST, LVD. SCHVLZII, ACAD. TYPOGR.

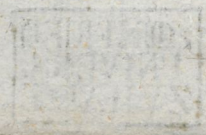
21. 3. 1772

ORDINIS IURIDICI
 H. T. PRAELECTORIS
 GEORG. HENR. AYSER D.
 VIRI PRAEORBITISSIMI
 IOANNIS LUDOVICI KERNI
 PRAELECTORIS
 SOLENNI AVGVRAIA
 INDICIT
 PRAEMISSA BREVI COMMENTATIONE
 DE
 LANGOBARDORVM MARTIIS
 GERMANORVM MARESCHALLO.

1772
 1772

GOTTINGAE
 THEOD. CRIST. FVD. SCHWIZ. ACAD. TYPOG.

Non parum eruditos, Grammaticos imprimis, studium Etymologicum, iuris etiam studiosis, ob insignem & multiplicem usum, quem in explicandis legibus veterum & Romanorum & Germanorum praestat, maximopere commendandum, paulo diligentius excolentes, *neque primam tantum, ut GELLIVS a) ait, cutem ac sententiarum speciem, sed sanguinem quoque ipsum, ac medullam verborum, priscorum praesertim & remotorum, perspicere & elicere conantes, genuina vocabuli Langobardici Marpabis origo verusque significatus vexavit.* Bis illud occurrit apud PAVLVM WARNEFRIDVM, Diaconum Foroiuliensem, & vltimi Langobardorum Regis, Desiderii, Cancellarium, scriptorem rerum Langobardicarum, si non tam elegantem, vt propterea Carolus M. eius vel manibus, quas amputari, vel oculis, quos effodi iussisse dicitur b), pepercit, certe tamen, iudice WAGENSEILIO acquissimo c),

A 2

per

a) *Noct. Att. XVIII. 4.*

b) *Vid. LVD. ANT. MYRATORII Geschichte von Italien T. IV. p. 433. vbi tamen, hanc fabulam, ab ANONYMO SALTERINANO P. II. T. II. *Res. Ital.* primum propositam, & ALEONE MARSICANO s. OSTIENSI deinde propagatam, dudum ab acutissimo MABILLONIO. *Annal. Benedict.* L. XXIV. c. 7. explosam esse, obseruat.*

c) *In Pera libror. juvenil. Loc. III. P. II. p. 97.*

perdiligentem. Primum, vbi Alboini, Regis Langobardorum, res gestas commemorat *d*), deinde, vbi de Rege Cuniberto exponit *e*). Alter locus ita habet: *Igitur dum Alboin animum intenderet, quem in his lotis, quorum ambitus satis amplius in praecedentibus descriptus est, ducem constituere deberet, Gisulfum, ut fertur, suum nepotem, virum per omnia idoneum, qui eidem frator erat, quem lingua propria Marpahiis appellant, Foroiulianae ciuitati et toti regioni illius praeficere statuit.* Altero haec legimus: *Rex vero Cunibertus, dum posthaec cum fratre suo, qui lingua propria Marpahiis dicitur, consilium iniret in ciuitate Ticinensi, quomodo Aldonem & Grausonem vita priuare deberet; & paucis interiectis: Tunc Cunibertus fratorem suum arguere coepit, ut quid consilium suum proderet debuisset; cui suus frator ita respondit: Domine, mi Rex, tu scis, quia, postquam hoc consiliari sumus, ego a tuo conspectu non exiui, & quomodo hoc alicui dicere potui?* Vtroque loco Marpahiis vocabulo eminentis dignitatis officium indicari, nemo facile dubitauerit, qui secum reputer, Alboinum regem illud nepoti suo, quem tanto elogio maectat PAVLVS DIACONVS, contulisse ipsumque adeo toti simul prouinciae Foroiulianae praefecisse, Cunibertum vero eum, quem hoc munere condecorauerat, consiliorum suorum & quidem maximi momenti participem reddidisse. Vnde vero vox ipsa descendat, & quid proprie significet, non aequè expeditum est, sicuti nec ab omnibus vna eademque ratione scriptum legitur, sed lectionibus admodum variantibus, quae vocis originem maioribus adhuc dubiis implicent,

d) Lib. II. De Gestis Langob. cap. 9.

e) L. VI. cap. 6.

cant, effertur, quum modo *Marpabis* vel *Marepabis*, modo *Marpahais*, modo *Marepazis*, modo *Marepails* legatur *f*). Non minus illud vocabulum compositum esse, ac *Mareschalci*, vel *Marschalli* s. *Mareschalli*, haud difficile est indagatu. Vtrumque etiam, quoad primam compositionis partem, ex eodem fonte fluxisse, in aprico est, sed diuersas secundam habere radices, vel ipsius soni diuersitas ostendit. Quid igitur de etymo harum vocum sentiant interpretes, primum videbimus, quid nobis videatur, deinde exposituri.

Tria sententiarum agmina de *Mareschalli* vocabulo eiusque origine pro triplici eiusdem acceptione constituit, qui non minus erudite, quam copiose, hoc argumentum tractauit, nobilis *Lulatus*, *AVGVSTVS ADOLPHVS AB HAVGWITZ g*). Primum ducunt ii, quibus officium *Mareschalli* plane est militare. Horum autem alii *b*) primam vocis syllabam *Mar* a *Marte*, belli apud

A 3 gen-

f) *Lectionum* duarum posteriorum alteram occurrere in charta *Lan-*
gobardica ann. 774. apud *VGHELLVM* in *Italia sacra* T.
VIII. p. 34. vbi de iudiciaria potestate *Foroaldi*, hoc mune-
re functi, mentio fit, alteram in *Chronico S. Sophiae Bene-*
p. 629. 632. 637. & 738. obuersari, sed vtramque falsam esse,
communioem eamque rectiorem *Marpabis* vel *Marpais*
retinens adnotauit *CAROLVS DV PRESNE* in *Glossar. ad*
script. med. & inf. Lat. T. III. h. u.

g) In *Tr. politico-publico-inuid. de Regni & aulae Mareschallorum*
nomine, origine, desuitione, essentia, variis generibus,
qualitatibus, meritis, officiis, iuribus, reditibus, salariis,
titulis, priuilegiis, dignitatibus, praerogatiuis, insignibus,
affinibus, *Budissae* 1690.

b) Huc pertinet in primis *Scriptor Gallus, GILLES BOILLEAV*,
dans ses annotations seruants à plus ample intelligence de la
guerre d'Allemagne lit. M. cuius verba refert *LIMNAEVS* in *Ju-*
re publ. T. I. L. III. c. 10. n. 20. & in *Noir. regni Franc.*
L. II. c. 27.

gentiles Numine & parente communi, alii *i*) a *Marck*, i. e. limite regionis, vocabulo saepius in Capitularibus Regum Francorum obuio, alii a *Markt*, voce pagum vel forum significante, *k*) alii a verbo Gallico *marquer*, notare, designare, *l*) secundam vero syllabam *schal*, f. *Schalck* a voce *Schalck*, primaeuo suo significaru seruum denotante, sed propter seruorum nequitiam & astutiam, quam uiuis coloribus depingunt Comici Romani *m*), ad quemuis hominem callidum & astutum translata idemque adeo fatum cum vocabulo fur, quo ferui a ferendo dicebantur olim, aliisque similibus *n*) experta, deriuant, rationemque huius suae deriuationis hanc reddunt, quod Marefchallus vel callidus vsuque rerum bellicarum *o*) probe subactus, vel limitum vnius cuiusque regionis bene gnarus, vel locorum & pagorum peritus, vel castrorum & exercituum intelligens de-

i) Vid. praeter Glossaria huc spectantia ALB. CRANZ in *Vandal*. L. II. c. 16. HOTOMANNVS de *verb. feud. v. Marchiones* SELDENVS de *Titulis honor.* P. II. c. I. §. 47. & qui multa diligentia varios huius vocis significatus collegit V. A. PHIL. DAV. SCHAZMANN in *diff. inaug. sub III. WAHLII* praesidio hab. *von Marcken und Maercker-Gedingen in der Wetterau.*

k) Conf. BESOLDVS in *Thef. pract. v. Markflecken*, WEHNER *Obf. v. Markung.*

l) Vid. STEPH. PASQUIER *Recherches de la France* L. VII. c. 5.

m) Vid. PLAVTVS in *Astuar.* III. 2.

n) Quae artigimus in *diff. de poena furri domestici in serris Brunswic.* Sect. II. §. IV. not. 3. Conf. HVLDERICI AB EYBEN *Electa iur. feud.* C. IX. §. 3.

o) Vnde, Marefchallos etiam praepositos guerrarum dictos esse, refert DV FRESNE h. v. simulque infulsum vocis etymon carpit, quod habet MATTHAEVS PARIS ad an. 1245 Wilhelmum bellicolum f. arenum dictum fuisse Marefchallum, quasi Martis Seneschallum, arbitratus.

designator ac distributor p) esse debeat. Alterum est agmen eorum, qui Marefchallatum pro equeſtri tantum officio habent, atque hinc principium huius nominis *Mar* vel a *Marck*, *March*, *Mar*, quas voces omnes, licet diuerſimode ſcriptas, lingua priſca Germanorum equum, ſive potius equam, quippe qua, ceu & velociore & laborum tolerantiore, in bello frequentius vti ſolebant, ob generis feminini praefantiam q), ſignificaffe, inter omnes conſtat r), vel a *Maire*, quaſi *Maitre*, i. e. magiſtro, vel a *Mebier* ſive *Mebrer*, i. e. maiori; finem autem, ſ. ſyllabam *ſchal* vel a *chal*, corrupte pro *cheual*, equus, s), vel a voce *charge*, munus, t) vel a *Stallherr*, ita quidem, vt *Mebrer Stallherr*, i. e. ſuperior vel ſtabulator, u) vel ſummus equorum, ſive tropice potius, honoratiore & ipſi Mareſchalli muneri conuenientiore voce, equitum magiſtrum adeoque idem

- p) Inde Graecis protoſtratores dictos fuiſſe illos, qui vniuerſo exercitui ad caſtra metanda praecibant, tradit CODINVS *Curopolates de officiis & official. cur. & ecclieſ. Conſtant.* c. V.
- q) De qua vid. VIRGILIUS *Georg.* I. 59. & PLINIUS *Hiſt. nat.* VIII. 44.
- r) Vid. inter alios FRID. LINDENEROG in *Gloſſar. Codici LL. antiſiquar.* ſubiuncto, h. v. IVSTVS GE. SCHOTTELIUS *Von der Teurſchen Hauptſprache* L. II. c. 12. p. 431. OTTO HENR. VON PFLVG in diſt. de *Singular. Eleſt. Sax. eminent.* c. III. §. I. HENR. GVNTHERVS THYLEMAR in *Octoviratu* c. XVI. §. 4.
- s) Vid. PASQUIER l. c.
- t) Vid. ANDR. FAVIN *des premiers offices de la couronne de France* Lib. I. c. 6.
- u) De comite ſtabuli apud Romanos & Gallorum Conſtabulo vel Conneſtabili vid. praeter THYLEMARIUM l. c. PFEFFINGER *Vitr. ill.* Lib. I. Tit. 14. §. 12. not. b. Add. III. *Ev-R 1 Erl. des LehnR.* p. 269.

idem, quod Archimareschallus x), denotet, y) vel a *schalek* s. *schal*, quod aliis z) ministrum s. administratorem a verbo *schalten*, administrare, aliis a) potentem, aliis b) custodem, aliis c) praefectum significat, vel denique ab Ebraeo שרש *schalat*, d) i. e. dominari, praeesse, potestatem exercere, vel nescio ex quo fonte alio peregrino deriuant. Vltimum denique agmen sistunt, qui Mareschalli officium vnice aulicum esse, contendunt, vocem *Mar* a maiori s. primario e), more Gallis & Anglis potissimum, quibus magistratus vrbs princeps siue consul regens *Lord Maire* audit, familiariter arcessentes, vocabulum *schal* autem ad antiquam vocem *Saal*, palatium, aula, vnde nobilissimos Francorum Salicos dictos esse, memoriae proditum est, f) referentes, atque proinde *Mareschallum* quasi *Maresalicum* h. e. maiorem in sala s. aula principis interpretantes.

- x) Quem ideo ex antiqua Bullae palat. lectione *des H. R. Reichs Erztz-Marsfaller* vocat IVSTVS SINOLD SCHVZ in *Colleg. publ. de statu rei Rom.* L. I. Exercit. 7. th. 27. lit. I.
- y) Vid. AVCTOR ANON. de *Nomin. propr. Germ.* apud SIM. SCHARDIVM *Rev. Germ.* Tom. I. f. 445.
- z) Vid. IOH. IAC. DRACO de *Eur. & orig. patricior.* L. II. c. 3. & conf. CLVVERIVS in *Germ. antiq.* L. I. c. 8.
- a) B. RHENANVS *Rev. Germ. nou-antiqu.* L. II. c. 12.
- b) SCHOTTEL l. c.
- c) Vid. CHAMBERLAYNE in *The present state of England.* T. I. c. 12.
- d) IVSTVS RITTER de *orig. linguae Germ. voce Marschalek.*
- e) Vid. GOLDASTVS de *Maioratu* L. II. c. 6. & conf. SPELMANNVS in *Glossar.* h. v.
- f) Vid. OTTO FRISING. *Chron.* L. VI. p. 98. & conf. GVNDELINGIANA P. IX. p. 352. Add. IOH. HENR. HERM. FRIES *von Pfeiffer-Gericht* p. 140. sq.

tes g). Sed quemadmodum hanc ultimam derivatio-
nem, tanquam ineptam, iam dudum merito impro-
bavit PAULVS MERVLA b), duas priores partim FRES-
NEVS i), partim PFEFFINGERVS k) haud immerito
reiecit; ita supra laudatus ab HAUGWITZ, relictis omnibus
aliorum sententiis, suam diciturus l), vocabulum *Mar-
schal*, a vocabulo *Mare*, nutritium, fortem, augustum,
einen Mebrer, m), significante, & *schalek* i. e. peritus, aptus,
voce seruis ideo, quod omnes serui debeant esse periti
& idonei; accommodata, repetit atque Mareschallum per
Mebrer Schalck, i. e. maiorem ministrum, maiorem do-

mus
Ita non solum explicat Scriptor Hispanus, SALAZAR DE MEN-
DOZA, in *Origin de las dignidad seglar. de Castil. & Leon*
L. III. c. 22. sed etiam praeter AVENTINVM in *annal.*
Boi. L. IV. in pr. LIMNAEVM, l. c. & CARPOVIUM de
Legge reg. c. X. Sect. 6. n. 25. ab HAUGWITZIO l. c. L. n. 14.
hanc in rem laudatos, DOMINICVS ARVMAEVS de *Comitiis*
R. G. I. Cap. VI. n. 42.

l) *Cosmograph.* P. II. L. III. c. 17.

i) l. c.

k) *Vitriar. Illustr.* L. I. Tit. XIV. §. II. not. 6.

l) l. c. Cap. I. n. 15.

m) Vnde Marabodum quasi *Mebrer Vogt*, ad ipsum & religionis Euan-
gelicae & linguae vernaculae restauratorem, B. LUTHERVM,
in *Tr. philolog. de Nominibus propriis Germanor.* prouocan-
do, dictum esse putat, sed aliam plane ac verosimilio-
rem etymologiam suppeditat ANDR. ALTHAMERVS in Com-
ment. ad TACITVM de *Mor. Germ.* p. m. 300. dum, vernaculum
Regis *Merbod* s. *Marbod* nomen corpus equinum, cuius
robur, aut magnitudinem hic rex retulisse videatur, si-
gnificare, docet, adpellandi ratione a Marchardo & Marquar-
do, utpote ab equi robore, sicuti Leonhardus & Bernhardus
a leonis & vrsi robore, ita vocatis, petita.

B

mus explicare studet. Sed nec ipse rem acu tetigisse videtur; quandoquidem, vt de nimium contorta hac originatione iam nihil dicamus, diuersa munera maioris domus, vel palatii *n*) & Mareschalli pro iisdem perperam sumfit. Quare magis placet nobis omnino illorum sententia, qui, Mareschalli vocabulum e stabulis primum in militiam, e militia deinde in aulam delatum, atque ad exprimendas tam belli, quam pacis, munia, tam militares & equestres, quam palatinas functiones, aequè idoneum, ab equorum, vel equitum praefectura deducunt. Certe antiquis Germanis, *Marck* equum, *Mar*, *Marach*, *March* vel *Mähr* equam, de cuius frequentiore apud illos in bellis vsu iam supra dictum est, denotasse, cum ex ipsis eorum legibus *o*) adparet, tum varia inde orta nomina composita *p*) produnt, tum etiam

n) De quo late agit SPELMANNVS h. v. Succinctè vero eius auctoritatem ex historiarum monumentis ostendit acutissimus MONTESQUIEUVS, auctor operis praestantissimi de Ingenio legum, s. de *l'Esprit des loix* Lib. XXXI. cap. 3. 199. De magno magistro *Le Grand Maître*, in aula Regis Gall. fufius egit IOH. TILIVS in Commentar. de *Rebus Gall.* L. II. p. 162. Add. PAVLVS MERVLA l. c. vbi officia palat. Galliae suo recensuit ordine.

o) Ita in legibus *Alem.* Tit. 17. *Marach* equus bellator audit, Tit. 71. equus *Mark* dicitur, Tit. 79. l. 4. *Marscalcus* nominatur, qui super XII. caballos est.

p) V. g. *Marstall*, stabulum, *Marchfall*, depositio vel casus de equo, aliaque plura passim a Glossariorum conditoribus congesta. Quibus addi merentur verba ALTHAMERI l. c. p. 293. Non desunt, qui ab equis nomen adeptas Marcomannos tradunt, sicut *Marstallerum* appellamus equorum stabulique magistrum, *Marscalcum* praefectum equitum, *Marchardum*, equi robore prae-

etiam adpellatio *Mäbre* hodiernum, quamquam sensu plerumque deteriori, ad indicandum ignobilium equorum genus: vsu retenta, manifeste ostendit. *Schalk* autem in omnibus veterum dialectis ministrum, famulum, vel seruum a suprema ad infimam conditionem significasse, non minus cognitum est atque perspectum q). Neque est, cur moremur ea, quae IOH. SCHILTERVS *Glossario Teutonico*, Tomum tertium *Thesauri antiquitatum Teut.* conficienti, de vocis Mareschalli origine inferuit ex libro perraro, nimirum ex BOHORIZHII *Articulis horulis succisiuis*, & a LAMBECIO r), & a FRENCELIO s) laudatis. Quamuis enim etymon, a *Mare* quando *equum* significat, petitur, ignobilium videatur illo, quod auctor iste coniectura, hanc in rem ab ipso excitati Doctoris, IEREMIAE HORNBERGERI, ductus, a *Marca*, vel *Marcha*, siue limite, desumpsit, sicque Mareschallos cum Marchionibus, Margrauis, siue comitibus limitum, vel praefectis limitaneis, aperte confudit; noto tamen notius est, a paruis saepe initius res ortas esse maximas, & cum dignitate personae, ipsius vocabuli villioris olim aucto pretio, haud raro non minus vulgare ad eminentioris tituli magnitudinem vsu

mu-
praeeditum; siquidem *Marca* & *Merchen* nostrate lingua equum & equam significat, unde etiam *Merchenland*, equarium regio.

q) Conf. Clariss. WAETER in *Glossar.* h. v. Add. NOLDEN de *Nobilitate*. c. VIII. n. 167. sqq. & BESOLDVS de *Comit. & Baron.* n. 10.

r) In *Biblioth. Caes. Vindob.* I. 92.

s) In praef. *Orig. linguae Sorab.*

mutato perductum. Sic e stabuli ministerio, sunt verba SPELMANNI h. v. ad amplissimos regni magistratus irrepfit Marefcalci appellatio. Haud fecus, quam equifanis apud Romanos veteres, quas VARRONE atque NONIO testibus, primum de equorum moderatore, postea ad ceteros omnes, quibus rei alicuius regimen credebatur, est delata. Ita Marefcalci demum nuncupati sunt non solum stabuli regii curatores & praepositi, sed & regiae domus, regii exercitus, curiarum regiarum, minorumque pluriun officiorum administratores, nibil cum equis, siue stabulis contrahentes.

Sed satis iam de vocabulo Marefchalli, paucis adhuc de origine & significatu vocis Langobardicae Marpabis discipiendum est. Non minora fere hic quoque sententiarum diuortia deprehendimus, aliis aliter rationes subducentibus. Si lectioni Codicis Orteliani, ad quem LINDENBROGIVS *) prouocat, fidendum esset, in quo loco Marpabis Marhais legitur, non longe forte a vero aberraret, qui cum illo inde rationem denominationis peteret, quod hoc munere fungens imperium in equos habeat, vel potestate iubendi, quidquid ad illos pertinet, gaudeat, sicut Schultheis, siue Sculhais, vox iridem a Langobardis profeminata, iussorem, vel potius exactorem debiti, aut culpa, quasi Schultheischer, significare, quae explicatio etiam apud B. RHEANVM **) occurrit, cum ECCARDO & REI

ZIO

*) in Obseruat. ad locum FAVII WARNEFRIDI supra adductum.

**) *Rev. Geru. L. I. p. m. 40.*

210 statuit perspicacissimus WACHTERVS 1). Flu-
 etuat hinc saepe laudatus ab HAVGWITZ v), modo in
 eam inclinans sententiam, vt ad explanandam postero-
 rem vocabuli compositi partem, *pabis*, vocem Galli-
 cam *pais*, quae prouinciam, regionem denotat, in sub-
 sidium vocandam esse, & ita *Marpabis*, si secundum o-
 riginem prioris vocis *Mar*, qua maiorem significari ex-
 istimat, explicetur, maiorem, siue rectorem prouinciae,
 qualem PAVLVS WARNERIDVS loco allato in Gisl-
 so descripsit, denotare putet; modo LINDENBRO-
 gio tantisper ad stipulando *Marbais* per *Mehrerbeifs*,
 siue *Mehrergerbeifs*, qui maiori scilicet cum imperio
 praesideat, reddens. Sed, vt taceamus, argumentum
 a voce Langobardica *Sculdais*, vel Latino-barbara *Scul-
 dasius*, ductum eo minus hic stringere, quo maioribus
 dubiis ipsa huius vocabuli origo est obnoxia; lectio
Marpabis, vel *Marpais*, tanquam probatior, a plerisque
 recepta est, adeoque solummodo videndum, ex quo
 fonte vox *pabis*, vel *pais* sit deriuanda, quum, Lango-
 bardis etiam *Mar* equum denotasse, vocabula inde com-
 positae inque ipsis eorum legibus obuia euidenter com-
 monstrent x), Belgarum *Meerfester*, i. e. equorum
 curatorem, hic intelligendum esse, vult WENDELINVS
 y). Ast propius ad originem vocis accessit CAROLVS

DV

1) l. c. h. v.

v) l. c. cap. I. n. 60.

x) Ita inter leges Rotharis, Regis Langobard. XXX. inscripta est
 de *Mara*, *Maraworffi*, i. e. delectio de caballo.

y) in *Glossar*, Sal. lit. f. v. *strator*.

DV FRÉSNE z), cum *Marpabis*, vel *Marpais* per *Marpaigne*, i. e. equi puerum, qui equum curat, explicatum dare adgressus est. Cur autem ita vocem *pais* vertat, non addit. Procul tamen dubio hic ad eandem originem, alibi a) a nobis adductam, respexit, quam in explicando vocabulo *page*, auctoritate FAVCHETI b) nixus, indicavit, id ipsum a paedagogio repetens, in quo ephebi nobilioris ordinis, regum principumque ministeriis dicati, variis artibus literisque imbui solent. Apertius vero feliciterque, sicuti pleraque huiusmodi alia, etymon detexit saepe laudatus WACHTERVS c), dum a Graeco *παις*, quod puerum, vel famulum significat, deduxit. Qua vocula peregrina vernaculae adiecta, si quid in nomine Mareschalli, quod ab ipsis Franciae incunabulis cognitum fuisse, ex lege Salica & Alemannica docere voluit FRÉSNEVS h. v. corruptum fuit, uti quidem iudicat Scriptor ANONYMVS supra laudatus de *Nominibus propr. Germ.* id tribuendum haud dubie est ipsis Langobardis. Quamquam enim, ut vel nomen ab *intactae ferro barbae longitudine* ipsis inditum d) docet, eiusdem cum Germanis fuerint originis, Vandalorum, aut Sueuorum e) appella-

z) l. c. v. *Marpabis*.

a) In prolus. inaug. quae in *Opusculorum minorum sylloge noua* N. VII. extat, de *Scholis palatinis* §. IV.

b) *Orig. milit.* L. I. c. I.

c) In *Glossar.* v. *Mar*.

d) Sic tradit WARNEFRID, l. c. C. IX. Quod etiam ALTHAMERVS l. c. p. 277. cum ANDREA ALCIATO & reliqui fere omnes, qui Langobardorum mores resue gestas attigere, repetierunt.

e) Nullam enim haec nomina diuersa differentiam ratione ipsius populi facere, sed, qui antiquissimis scriptoribus Sueui dicti sunt

pellatione comprehensi; quoniam tamen deinde, reli-
ctis pristinis sedibus suis, saepe solum verterunt, ac
tandem in Italia fixo domicilio nouum ibi regnum,
quod ad hunc vsque diem ab ipsis Lombardia,
contracta locutione, audit, condiderunt; facile fie-
ri potuit, vt modo ab Italis, modo a Graecis voces
mutuati, natiuo suo sermoni corrupte illatas adiectasue,
subinde barbari aliquid ei admiscerent. In ipso autem
vocabulo siue *Marpabis*, siue *Marpais* nihil esse, iam re-
cte monuit WACHTERVS, quod nobilitati & dignita-
ti muneris, per illud denotati, respondeat, neque in vo-
ce fratoris, qua hodie famulus infimae sortis vulgo
Stallknecht, *Sattelknecht* vocari solet, maius aliquid la-
tere, nemo non intelligit. Sed nihil inde amplitudi-
ni & splendori ipsius officii decedit. Fuerunt enim ve-
teres Germani, vt idem probe obseruat, eo ingenio,
vt, dum summa quoque dignitatis fastigia indicare,
nominibus, ab origine & vltimo gradu petitis, delectaren-
tur. Neque vero id propudiosum censei, vel adpar-
ret ex eo, quod ipsi principes Electores, & Archioffi-
ciales imperii, licet dudum ad summum dignitatis api-
cem euecti, humilem eiusdem originem retento vete-
ri nomine profiteri ipsisque functionibus officiorum
palatinorum, quae ordine, in A. B. Tit. XXVII. prae-
scripto

sunt, posteriore aetate Vandalos vocatos esse, argumentis ab
ILLVSTRIS. COMITE BVNAVIO in *der Teutschen-Kayser und
Reichs - Historie* P. I. L. I. p. 30. sqq. hanc in rem allatis inni-
xus, adnotat Vir celeberrimus nobisque antiquo amicitiae vin-
culo honoratissimus, IOH. FRID. CHRISTIVS, in *Commentar.
de Rebus Langobard.* Cap. I. n. 2.

scripto, in solemnibus Imperatorum, vel Regum Romanorum curiis, maioris splendoris causa, vel ipsi, vel per vicarios suos exercent, interque praecipua ornamenta sua numerant & hinc tuentur studiosissime *f*), publice declarare haud dedignantur. Sed haec ex parte, quantum scilicet ad officium Mareschalli hereditarium attinet, pluribus persecutus est

PRAENOBILISSIMVS CANDIDATVS

IOH. LVDOVICVS KERN

PAPPENHEIMENSIS

qui nobis haec de nomine praefandi ansam dedit, vitae vero studiorumque suorum rationem, nunc more solito enarrandam, ipse his complexus est verbis:

Natus sum Pappenheimii a. MDCCXXX. Prid. Non. Maii patre IOH. LVDOV. KERN, S. R. I. Mareschallo hereditario, Comiti in Pappenheim, a Consiliis Camerae, nunc vero paucis abhinc mensibus felici excessu beato, matre MARIA MAGDALENA, e gente BECKIORVM, diuina fauente clementia adhuc superstite. Germanorum hi parentum officium secuti, parvulum

f) Ita iudicat, qui hoc argumentum praeclearissime excussit, Ill. IOH. IAC. MASCOVIUS, in *diff. de Originibus officiorum aulicorum S. R. I.* §. I.

me honestissimis doctrinarum studiis & virtuti a primordio aetatis deditum esse nimium quantum cupiere, eumque in finem, quamprimum aevi florem nactus, fidei meae ac potestati Cl. IO. IAC. SCHWENTERI, patrii Lycei tum temporis Rectoris famigeratissimi, nunc pl. reuerend. Pastoris Pappenheimio-Dietfurtensis, ingenui & praeclara eruditione ornati Viri mandarunt, cuius fideli institutioni tantum me debere gratus profiteor, quantum perfoluere difficile est. Paulo quum adoleuit aetas, duce Viro maxime reuerendo WOLFG. DAN. SONNENMAYERO, Pastore Ciuitatis Pappenheimensis dicto Montano, eiusdemque Consistorii Consiliario grauissimo, Philosophiae, Historiae cum Litterariae tum Iuris vniuersi, Studioque Matheseos per integrum lustrum incubui, cuius viri egregiam doctrinam cum omnes norint, qui in quouis genere eruditionis longe diffusam eius cognitionem non ignorant, superuacaneum omnino foret heic loci prolixè in laudes eius excurrere. Posito sic litterarum morumque tyrocinio, a. MDCCXLVII. in celebrem illam Musarum sedem, Tubingam, cum fratre dilectissimo me contuli, ibique XVII. Calend. Maii d. a. a Viro Excellentissimo, DAN. MAICHEL, P. P. Facultatis Philosophicae tum temporis Decano & Rectore Academiae Magnifico, ciuitate academica donatus, priuatis Praelectionibus FRIED. ROOS A. M. omnem Philosophiae ambitum gnauiter exponentis, Consul- tissimi MOEGLINGI, Textum Institut. Iustin. explanantis, & doctissimi KRAFFTII, Physicam experimentalem tradentis, sedulo interfui, morte vero istic comitem studiorum meorum, fratrem desideratissimum, mihi abripiente, iussu parentum optimo-

C

rum

rum, de locifalubritate postea nimis sollicitorum, a. MDCCXLVIII. mense Maii Athenaeum Lipsiense, famam, qua apud externos gaudet, longe superans adii, & a Viro Magnif. IO. FRIED. CHRISTIO, Philosophiae P. P. O. penes quem summa tum temporis potestas academica steterat, Albo academico insertus, scholas Illustrium Virorum *Philosophicas, Historicas, Iuridicas & Mathematicas*, MAII, IOECHERI, MENCKENII, nunc Prof. Helmst. & Consil. Auł. ZOLLERI, FRANCKII, HOMMELII, SIEGELII, IOACHIMI, & HEINSII frequentavi. Iussu deinde parentis optimi, ad summos in utroque Iure honores aspirans, a. MDCCLI. in Georgian Augustam, Doctoribus in quavis Eruitionis parte versatissimis circumfluentem, demigraui, ILLVSTR. AYRERO gubernacula academica tenente, ducesque secutus sum in *Iure Canon. & Feud.* ILLVSTR. BOEHMERVM, in *Iure Publ.* CELSCHMAVSSIVM, in *Modo Procedendi in Iudicio*, EXCELL. MEISTERVM, & in *Physicis*, doctissimum HOLLMANVVM. Emenso sic cursu, ut aiunt, academico, ad agendum me accingens cuius, gratia accesseram, anno superiori Illustr. Ictorum Ordinis examini me submittens, facultatem Cethedram ascendendi benigne impetraui.

Haectenus ille. Ita vero in nostro confesso, non minus docte ad utriusque iuris textus ipsi propositos commentando, quam prompte ad varias iuris quaestiones respondendo, sese exhibuit, ut vnanimi consensu petita licentia summos in utroque iure honores capessendi ei fuerit decreta. Obtinebit itaque illam a me nomi-

nomine Collegii, praescitu & assensu SPLENDIDIS-
SIMI VNIVERSITATIS CANCELLARII, post ha-
bitam ad l. i. C. de *praef. praer.* lectionem cursoriam
& dissertationem inauguralem de *Iuribus & praerogatiuis*
S. R. I. Marefchallorum hereditariorum, Comitum in Pappen-
heim, quam die 1. huius mensis publice sine praefide de-
fendet. Hunc actum vt MAGNIFICVS ACADEMIAE PRO-
RECTOR CVM SENATV, ILLVSTRISSIMI COMITES, CIVES,
HOSPITES, COMMILITONES, ILLVSTRES, GENEROSISSIMI
NOBILISSIMIQVE praesentia sua condecorare velint, offi-
ciosissimeroogo. P. P. Gottingae d. 1. Dec. c18occlii.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Göttingen, Diss., 1753 A-C

VD 78

Pa. 3. num. 1^e

1753, 1 1

18

P. 103.

ORDINIS IVRIDICI

H. T. PRODECANVS

GEORG. HENR. AYRER D.

VIRI PRAENOBILISSIMI

IOANNIS LVDOVICI KERNII

PAPPENHEIMENSIS

SOLENNIA INAVGVRALIA

INDICIT

PRAEMISSA BREVI COMMENTATIONE

DE

LANGOBARDORVM MARPAHIS
GERMANORVM MARESCHALLO.

GOTTINGAE,

TYP. IO. CHRIST, LVD. SCHVLZII, ACAD. TYPOGR.

